

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาแนวทางการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรใน กรุงเทพมหานคร โดยการออกแบบสอบถามนั้น ผลการศึกษาได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีต่อแนวทางการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	96	38.40
หญิง	154	61.60
รวม	250	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 154 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.60 เป็นเพศชาย จำนวน 96 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.40

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
21 – 25 ปี	-	-
26 – 30 ปี	35	14.00
31 – 35 ปี	57	22.80
36 – 40 ปี	40	16.00
41 – 45 ปี	55	22.00
มากกว่า 45 ปี	63	25.20
รวม	250	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุมากกว่า 45 ปี มีจำนวน 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.20 มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี มีจำนวน 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.80 และมีอายุระหว่าง 41- 45 ปี มีจำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.00

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	121	48.40
ปริญญาโท	129	51.60
รวม	250	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 129 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.60 และมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 121 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.40

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรูปแบบการจัดตั้งสำนักงานสอบบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม

รูปแบบการจัดตั้งสำนักงาน	จำนวน	ร้อยละ
บริษัทจำกัด	20	8.00
ห้างหุ้นส่วน	7	2.80
กิจการเจ้าของคนเดียว	106	42.40
คณะบุคคล	33	13.20
ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ	84	33.60
รวม	250	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจัดตั้งสำนักงานสอบบัญชีในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว จำนวน 106 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.40 ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ จำนวน 84 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.60 และจัดตั้งสำนักงานสอบบัญชีในรูปแบบคณะบุคคล จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.20

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามใบอนุญาตเกี่ยวกับวิชาชีพตรวจสอบที่ได้รับ

ใบอนุญาตที่ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้สอบบัญชีภาษีอากร	250	100.00
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	47	18.80
ผู้ตรวจสอบภายใน	2	0.80

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ จากผู้ตอบแบบสอบถาม 250 ราย

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนวน 250 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.00 นอกจากนี้ยังมีใบอนุญาตผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.80 และมีใบอนุญาตผู้ตรวจสอบภายใน จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.80

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
1 ปี	10	4.00
2 ปี	25	10.00
3 ปี	64	25.60
4 ปี	55	22.00
5 ปี	96	38.40
รวม	250	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรมาแล้วเป็นระยะเวลา 5 ปี จำนวน 96 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.40 ระยะเวลา 3 ปี จำนวน 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.60 และระยะเวลา 4 ปี จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.00

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
1 - 5 ปี	38	80.85
6 - 10 ปี	7	14.89
11 - 15 ปี	2	4.26
รวม	47	100.00

หมายเหตุ: เฉพาะผู้ตอบแบบสอบถามที่มีใบอนุญาตผู้สอบบัญชีรับอนุญาต 47 ราย

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมาแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 5 ปี จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.85 ระยะเวลา 6 - 10 ปี จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.89 ระยะเวลา 11 - 15 ปี จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.26

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาที่ได้รับใบอนุญาตผู้ตรวจสอบภายใน

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
1 ปี	1	50.00
10 ปี	1	50.00
รวม	2	100.00

หมายเหตุ: เฉพาะผู้ตอบแบบสอบถามที่มีใบอนุญาตผู้ตรวจสอบภายใน 2 ราย

จากตารางที่ 8 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้รับใบอนุญาตผู้ตรวจสอบภายในมาแล้วเป็นระยะเวลา 1 ปี และ 10 ปี จำนวนระยะเวลาละ 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการปฏิบัติงานตรวจสอบ

การปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
ปฏิบัติงานตรวจสอบ	166	66.40
ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ	84	33.60
รวม	250	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานตรวจสอบ จำนวน 166 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.40 ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ จำนวน 84 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.60

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานตรวจสอบจำแนกตาม
จำนวนลูกค้าที่รับสอบบัญชีเฉลี่ยในแต่ละปี

จำนวนลูกค้า	จำนวน	ร้อยละ
1 – 100 ราย	151	90.96
101 – 200 ราย	12	7.23
201 – 300 ราย	3	1.81
รวม	166	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานตรวจสอบส่วนใหญ่มีจำนวนลูกค้า
ในแต่ละปีเฉลี่ย 1 – 100 ราย จำนวน 151 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.96 รองลงมาคือลูกค้าเฉลี่ย
จำนวน 101 – 200 ราย จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.23 และมีลูกค้าเฉลี่ยจำนวน
201 – 300 ราย จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.81

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานตรวจสอบจำแนกตาม
จำนวนผู้ช่วยสอบบัญชี

จำนวนผู้ช่วยสอบบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
1 – 5 คน	70	42.17
6 – 10 คน	8	4.82
มากกว่า 10 คน	10	6.02
ไม่มีผู้ช่วยสอบบัญชี	78	46.99
รวม	166	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานตรวจสอบไม่มีผู้ช่วยสอบบัญชี
จำนวน 78 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.99 มีผู้ช่วยสอบบัญชี 1 – 5 คน จำนวน 70 ราย คิดเป็น
ร้อยละ 42.17 และมีผู้ช่วยสอบบัญชีมากกว่า 10 คน จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.02

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีผู้ช่วยสอบบัญชีจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ช่วยสอบบัญชี

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปวส. / อนุปริญญา	14	15.91
ปริญญาตรีขึ้นไป	74	84.09
รวม	88	100.00

จากตารางที่ 12 พบว่าผู้ช่วยสอบบัญชีส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 84.09 และระดับ ปวส. / อนุปริญญา จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.91

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามบริการอื่นนอกเหนือจากการสอบบัญชี

บริการอื่น	จำนวน	ร้อยละ
รับจัดทำบัญชี	104	41.60
วางระบบบัญชี	70	28.00
วางแผนภาษี	73	29.20
ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับธุรกิจ	72	28.80
อื่น ๆ	15	6.00

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ จากผู้ตอบแบบสอบถาม 250 ราย

จากตารางที่ 13 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามบริการรับจัดทำบัญชีนอกเหนือจากการสอบบัญชี จำนวน 104 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.60 รองลงมาเป็นบริการวางแผนภาษี จำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.20 และบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับธุรกิจ จำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.80

ส่วนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ตารางที่ 14 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง	ระดับความสำคัญ					รวม	ค่าเฉลี่ย แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. ความเสี่ยงสืบเนื่องในระดับงบการเงิน							
1.1 ความน่าเชื่อถือ ความซื่อสัตย์สุจริตและทัศนคติของ ผู้บริหารในการบริหารงานและการจัดทำงบการเงิน เช่น ผู้บริหารมีทัศนคติในทางลบต่อการจัดทำงบการเงินอาจ ตั้งให้มีการจัดทำงบการเงินที่บิดเบือนจากความเป็นจริง	80 (32.00)	128 (51.20)	41 (16.40)	1 (0.40)	- -	250 (100.00)	4.15 มาก
1.2 ประสบการณ์และความรู้ของผู้บริหาร การเปลี่ยนผู้ บริหารในระหว่างงวดอาจส่งผลกระทบต่อการจัดทำ งบการเงิน	16 (6.40)	114 (45.60)	94 (37.60)	23 (9.20)	3 (1.20)	250 (100.00)	3.47 ปานกลาง
1.3 แรงกดดันที่คิดปกติต่อผู้บริหาร เช่น กิจการตกอยู่ใน สถานการณ์ที่มีผลการดำเนินงานล้มเหลว หรือผู้บริหาร ของกิจการได้รับผลตอบแทน โดยมีเงื่อนไขขึ้นอยู่กับ กำไรสุทธิหรือรายได้	43 (17.20)	139 (55.60)	49 (19.60)	15 (6.00)	4 (1.60)	250 (100.00)	3.81 มาก
1.4 ลักษณะทางธุรกิจของกิจการ ลักษณะของผลิตภัณฑ์ และการให้บริการ เช่น กิจการที่ผลิตสินค้าที่เป็นไปตาม สมัยนิยมอาจมีความเสี่ยงที่สินค้าจะเกิดความล้าสมัย	23 (9.20)	117 (46.80)	86 (34.40)	23 (9.20)	1 (0.40)	250 (100.00)	3.55 มาก
1.5 ปัจจัยซึ่งกระทบต่ออุตสาหกรรมที่กิจการดำเนินงานอยู่ เช่น สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของ อัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงิน ตราต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงของอัตราภาษีอากร การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สภาพการแข่งขัน ขั้น การเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยี ความต้องการของ ลูกค้า	24 (9.60)	98 (39.20)	112 (44.80)	16 (6.40)	- -	250 (100.00)	3.52 มาก
ค่าเฉลี่ยระดับงบการเงิน							3.70 มาก

ตารางที่ 14 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง (ต่อ)

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง	ระดับความสำคัญ					รวม	ค่าเฉลี่ย แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
2. ความเสี่ยงสืบเนื่องในระดับของยอดคงเหลือในบัญชี และประเภทรายการ							
2.1 ความซับซ้อนของรายการและเหตุการณ์อื่นที่ต้องใช้ผล งานของผู้เชี่ยวชาญ หรือบัญชีที่ต้องอาศัยการประมาณ การและดุลยพินิจในการกำหนดยอดคงเหลือ	28 (11.20)	111 (44.40)	86 (34.40)	20 (8.00)	5 (2.00)	250 (100.00)	3.55 มาก
2.2 ความเป็นไปได้ที่สินทรัพย์จะสูญหายหรือถูกขี้ยกออก โดยเฉพาะสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงและเคลื่อนย้ายได้ ง่าย	27 (10.80)	135 (54.00)	74 (29.60)	14 (5.60)	- (0.00)	250 (100.00)	3.70 มาก
2.3 รายการผิดปกติและซับซ้อน รายการที่ไม่ผ่านการ ประมวลผลตามปกติ โดยเฉพาะรายการที่เกิดขึ้น ณ วัน สิ้นงวดหรือใกล้วันสิ้นงวด	49 (19.60)	143 (57.20)	49 (19.60)	9 (3.60)	- (0.00)	250 (100.00)	3.93 มาก
ค่าเฉลี่ยระดับของยอดคงเหลือในบัญชีและประเภทรายการ							3.73 มาก
ค่าเฉลี่ยรวม							3.71 มาก

จากตารางที่ 14 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่องในระดับงบการเงิน ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดต่อความน่าเชื่อถือ ความซื่อสัตย์สุจริตและทัศนคติของผู้บริหารในการบริหารงานและการจัดทำงบการเงิน เช่น ผู้บริหารมีทัศนคติในทางลบต่อการจัดทำงบการเงินอาจสั่งให้มีการจัดทำงบการเงินที่บิดเบือนจากความเป็นจริง คิดเป็นร้อยละ 51.20 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.00 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความน่าเชื่อถือ ความซื่อสัตย์สุจริตและทัศนคติของผู้บริหารในการบริหารงานและการจัดทำงบการเงิน เท่ากับ 4.15 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อประสบการณ์และความรู้ของผู้บริหาร การเปลี่ยนผู้บริหารในระหว่างงวดอาจส่งผลกระทบต่อการจัดทำงบการเงิน คิดเป็นร้อยละ 45.60 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.60 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อประสบการณ์และความรู้ของผู้บริหาร รวมถึงการเปลี่ยนผู้บริหารในระหว่างงวด เท่ากับ 3.47 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญปานกลาง

3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อแรงกดดันที่ผิดปกติดังกล่าวของผู้บริหาร เช่น กิจการตกอยู่ในสถานการณ์ที่มีผลการดำเนินงานล้มเหลว หรือผู้บริหารของกิจการได้รับผลตอบแทนโดยมีเงื่อนไขขึ้นอยู่กับกำไรสุทธิหรือรายได้ คิดเป็นร้อยละ 55.60 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 19.60 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อแรงกดดันที่ผิดปกติดังกล่าวของผู้บริหาร เท่ากับ 3.81 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

4. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อลักษณะทางธุรกิจของกิจการ ลักษณะของผลิตภัณฑ์และการให้บริการ เช่น กิจการที่ผลิตสินค้าที่เป็นไปตามสมัยนิยมอาจมีความเสี่ยงที่สินค้าจะเกิดความล้าสมัย คิดเป็นร้อยละ 46.80 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.40 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อลักษณะทางธุรกิจของกิจการ ลักษณะของผลิตภัณฑ์และการให้บริการ เท่ากับ 3.55 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

5. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลางต่อปัจจัยซึ่งกระทบต่ออุตสาหกรรมที่กิจการดำเนินอยู่ เช่น สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงของอัตราภาษีอากร การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สภาพการแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีและความต้องการของลูกค้า คิดเป็นร้อยละ 44.80 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 39.20 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อปัจจัยซึ่งกระทบต่ออุตสาหกรรมที่กิจการดำเนินอยู่ เท่ากับ 3.52 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่องในระดับของยอดคงเหลือในบัญชีและประเภทรายการ ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความซับซ้อนของรายการและเหตุการณ์อื่นที่ต้องใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญ หรือบัญชีที่ต้องอาศัยการประมาณการและดุลยพินิจในการกำหนดยอดคงเหลือ คิดเป็นร้อยละ 44.40 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.40 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความซับซ้อนของรายการและเหตุการณ์อื่นที่ต้องใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญ หรือบัญชีที่ต้องอาศัยการประมาณการและดุลยพินิจในการกำหนดยอดคงเหลือ เท่ากับ 3.55 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความเป็นไปได้ที่สินทรัพย์จะสูญหายหรือถูกขโมย โดยเฉพาะสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงและเคลื่อนย้ายได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 54.00 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 29.60 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความเป็นไปได้ที่สินทรัพย์จะสูญหายหรือถูกขโมย เท่ากับ 3.70 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อรายการผิดปกติและซับซ้อน รายการที่ไม่ผ่านการประมวลผลตามปกติ โดยเฉพาะรายการที่เกิดขึ้น ณ วันสิ้นงวดหรือใกล้วันสิ้นงวด คิดเป็นร้อยละ 57.20 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดและปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 19.60 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อรายการผิดปกติและซับซ้อน เท่ากับ 3.93 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

สรุปแล้วผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับมากต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.71 โดยให้ความสำคัญในระดับมากต่อปัจจัยเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ ความซื่อสัตย์สุจริตและทัศนคติของผู้บริหารในการบริหารงานและการจัดหางบการเงิน แรงกดดันที่ผิดปกติต่อผู้บริหาร ลักษณะทางธุรกิจของกิจการ ลักษณะของผลิตภัณฑ์และการให้บริการ ปัจจัยซึ่งกระทบต่ออุตสาหกรรมที่กิจการดำเนินอยู่ ความซับซ้อนของรายการและเหตุการณ์อื่นที่ต้องใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญ หรือบัญชีที่ต้องอาศัยการประมาณการและดุลยพินิจในการกำหนดยอดคงเหลือ ความเป็นไปได้ที่สินทรัพย์จะสูญหายหรือถูกขโมย รายการผิดปกติและซับซ้อน รายการที่ไม่ผ่านการประมวลผลตามปกติ และให้ความสำคัญในระดับปานกลางต่อปัจจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความรู้ของผู้บริหาร การเปลี่ยนผู้บริหารในระหว่างงวดซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการจัดหางบการเงิน

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่องจําแนกตามการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง	การปฏิบัติงานตรวจสอบ		รวม
	ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	ไม่ได้ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	
	ค่าเฉลี่ย แปลผล	ค่าเฉลี่ย แปลผล	
1. ความเสี่ยงสืบเนื่องในระดับงบการเงิน			
1.1 ความน่าเชื่อถือ ความซื่อสัตย์สุจริตและทัศนคติของผู้บริหารในการบริหารงานและการจัดทางการเงิน เช่น ผู้บริหารมีทัศนคติในทางลบต่อการจัดทางการเงินอาจสั่งให้มีการจัดทางการเงินที่บิดเบือนจากความเป็นจริง	4.13 มาก	4.16 มาก	4.15 มาก
1.2 ประสบการณ์และความรู้ของผู้บริหาร การเปลี่ยนผู้บริหารในระหว่างงวดอาจส่งผลกระทบต่อการจัดทางการเงิน	3.41 ปานกลาง	3.53 มาก	3.47 ปานกลาง
1.3 แรงกดดันที่ผิดปกตต่อผู้บริหาร เช่น กิจการตกอยู่ในสถานการณ์ที่มีผลการดำเนินงานล้มเหลว หรือผู้บริหารของกิจการได้รับผลตอบแทนโดยมีเงื่อนไขขึ้นอยู่กับกำไรสุทธิหรือรายได้	3.72 มาก	3.89 มาก	3.81 มาก
1.4 ลักษณะทางธุรกิจของกิจการ ลักษณะของผลิตภัณฑ์และการให้บริการ เช่น กิจการที่ผลิตสินค้าที่เป็นไปตามสมัยนิยมอาจมีความเสี่ยงที่สินค้าจะเกิดความล้าสมัย	3.55 มาก	3.55 มาก	3.55 มาก
1.5 ปัจจัยซึ่งกระทบต่ออุตสาหกรรมที่กิจการดำเนินอยู่ เช่น สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงของอัตราภาษีอากร การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สภาพการแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยี ความต้องการของลูกค้า	3.54 มาก	3.49 ปานกลาง	3.52 มาก
ค่าเฉลี่ยระดับงบการเงิน	3.67 มาก	3.72 มาก	3.70 มาก

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่องจําแนกตามการปฏิบัติงานตรวจสอบ (ต่อ)

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง	การปฏิบัติงานตรวจสอบ		รวม
	ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	ไม่ได้ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	
	ค่าเฉลี่ย แปลผล	ค่าเฉลี่ย แปลผล	
2. ความเสี่ยงสืบเนื่องในระดับของยอดคงเหลือในบัญชีและประเภท รายการ			
2.1 ความซับซ้อนของรายการและเหตุการณ์อื่นที่ต้องใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญ หรือบัญชีที่ต้องอาศัยการประมาณการและดุลยพินิจในการกำหนดยอดคงเหลือ	3.43 ปานกลาง	3.66 มาก	3.55 มาก
2.2 ความเป็นไปได้ที่สินทรัพย์จะสูญหายหรือถูกขโมย โดยเฉพาะสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงและเคลื่อนย้ายได้ง่าย	3.58 มาก	3.82 มาก	3.70 มาก
2.3 รายการผิดปกติและซับซ้อน รายการที่ไม่ผ่านการประมวลผลตามปกติ โดยเฉพาะรายการที่เกิดขึ้น ณ วันสิ้นงวดหรือใกล้วันสิ้นงวด	3.92 มาก	3.94 มาก	3.93 มาก
ค่าเฉลี่ยระดับของยอดคงเหลือในบัญชีและประเภทรายการ	3.65 มาก	3.81 มาก	3.73 มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.66 มาก	3.76 มาก	3.71 มาก

จากตารางที่ 15 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่องในระดับงบการเงิน ดังนี้

1. ความน่าเชื่อถือ ความซื่อสัตย์สุจริตและทัศนคติของผู้บริหารในการบริหารงานและการจัดทางการเงิน เช่น ผู้บริหารมีทัศนคติในทางลบต่อการจัดทางการเงินอาจสั่งให้มีการจัดทางการเงินที่บิดเบือนจากความเป็นจริง มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 4.15 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

2. ประสบการณ์และความรู้ของผู้บริหาร การเปลี่ยนผู้บริหารในระหว่างงวดอาจส่งผลกระทบต่อการจัดทางการเงิน มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.47 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย

ของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

3. แรงกดดันที่ผิดปกติต่อผู้บริหาร เช่น กิจการตกอยู่ในสถานการณ์ที่มีผลการดำเนินงาน ล้มเหลว หรือผู้บริหารของกิจการได้รับผลตอบแทนโดยมีเงื่อนไขขึ้นอยู่กับกำไรสุทธิหรือรายได้ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.81 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

4. ลักษณะทางธุรกิจของกิจการ ลักษณะของผลิตภัณฑ์และการให้บริการ เช่น กิจการที่ผลิตสินค้าที่เป็นไปตามสมัชชาอาจมีความเสี่ยงที่สินค้าจะเกิดความล้มเหลว มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.55 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

5. ปัจจัยซึ่งกระทบต่ออุตสาหกรรมที่กิจการดำเนินอยู่ เช่น สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงของอัตราภาษีอากร การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สภาพการแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีและความต้องการของลูกค้า มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.52 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่องในระดับของยอดคงเหลือในบัญชีและประเภทรายการ ดังนี้

1. ความซับซ้อนของรายการและเหตุการณ์อื่นที่ต้องใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญ หรือบัญชีที่ต้องอาศัยการประมาณการและดุลยพินิจในการกำหนดยอดคงเหลือ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.55 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

2. ความเป็นไปได้ที่สินทรัพย์จะสูญหายหรือถูกขโมย โดยเฉพาะสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงและเคลื่อนย้ายได้ง่าย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.70 ส่วนใหญ่ให้

ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

3. รายการผิดปกติและซับซ้อน รายการที่ไม่ผ่านการประมวลผลตามปกติ โดยเฉพาะรายการที่เกิดขึ้น ณ วันสิ้นงวดหรือใกล้วันสิ้นงวด มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.93 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.71 ซึ่งให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่องจําแนกตามใบอนุญาตเกี่ยวกับวิชาชีพตรวจสอบที่ได้รับ

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง	ใบอนุญาตที่ได้รับ		รวม
	ได้รับเฉพาะ ใบอนุญาตผู้สอบ บัญชีภาษีอากร	ได้รับใบอนุญาต ผู้สอบบัญชีภาษี อากรและ ใบอนุญาตอื่น	
	ค่าเฉลี่ย แปลผล	ค่าเฉลี่ย แปลผล	
1. ความเสี่ยงสืบเนื่องในระดับงบการเงิน			
1.1 ความน่าเชื่อถือ ความซื่อสัตย์สุจริตและทัศนคติของผู้บริหารในการบริหารงานและการจัดทางการเงิน เช่น ผู้บริหารมีทัศนคติในทางลบต่อการจัดทางการเงินอาจสั่งให้มีการจัดทางการเงินที่บิดเบือนจากความเป็นจริง	4.13 มาก	4.17 มาก	4.15 มาก
1.2 ประสิทธิภาพและความรู้ของผู้บริหาร การเปลี่ยนผู้บริหารในระหว่างงวดอาจส่งผลกระทบต่อการจัดทางการเงิน	3.37 ปานกลาง	3.57 มาก	3.47 ปานกลาง
1.3 แรงกดดันที่คิดปกติต่อผู้บริหาร เช่น กิจการตกอยู่ในสถานการณ์ที่มีผลการดำเนินงานล้มเหลว หรือผู้บริหารของกิจการได้รับผลตอบแทน โดยมีเงื่อนไขขึ้นอยู่กับกำไรสุทธิหรือรายได้	3.73 มาก	3.89 มาก	3.81 มาก
1.4 ลักษณะทางธุรกิจของกิจการ ลักษณะของผลิตภัณฑ์และการให้บริการ เช่น กิจการที่ผลิตสินค้าที่เป็นไปตามสมมติฐานอาจมีความเสี่ยงที่สินค้าจะเกิดความล้มเหลว	3.49 ปานกลาง	3.61 มาก	3.55 มาก
1.5 ปัจจัยซึ่งกระทบต่ออุตสาหกรรมที่กิจการดำเนินอยู่ เช่น สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงของอัตราภาษีอากร การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สภาพการแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยี ความต้องการของลูกค้า	3.46 ปานกลาง	3.57 มาก	3.52 มาก
ค่าเฉลี่ยระดับงบการเงิน	3.64 มาก	3.76 มาก	3.70 มาก

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงเนื่องจากรายการตามใบอนุญาตเกี่ยวกับวิชาชีพตรวจสอบที่ได้รับ (ต่อ)

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงเนื่อง จากรายการ	ใบอนุญาตที่ได้รับ		รวม
	ได้รับเฉพาะ ใบอนุญาตผู้สอบ บัญชีภาษีอากร	ได้รับใบอนุญาต ผู้สอบบัญชีภาษี อากรและ ใบอนุญาตอื่น	
	ค่าเฉลี่ย แปลผล	ค่าเฉลี่ย แปลผล	
2. ความเสี่ยงเนื่องในระดับของยอดคงเหลือในบัญชีและประเภท รายการ			
2.1 ความซับซ้อนของรายการและเหตุการณ์อื่นที่ต้องใช้ผลงานของ ผู้เชี่ยวชาญ หรือบัญชีที่ต้องอาศัยการประมาณการและดุลยพินิจใน การกำหนดยอดคงเหลือ	3.51 มาก	3.59 มาก	3.55 มาก
2.2 ความเป็นไปได้ที่สินทรัพย์จะสูญหายหรือถูกขักขอก โดยเฉพาะ สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงและเคลื่อนย้ายได้ง่าย	3.73 มาก	3.67 มาก	3.70 มาก
2.3 รายการผิดปกติและซับซ้อน รายการที่ไม่ผ่านการประมวลผล ตามปกติ โดยเฉพาะรายการที่เกิดขึ้น ณ วันสิ้นงวดหรือใกล้วันสิ้น งวด	3.86 มาก	4.00 มาก	3.93 มาก
ค่าเฉลี่ยระดับของยอดคงเหลือในบัญชีและประเภทรายการ	3.70 มาก	3.75 มาก	3.73 มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.66 มาก	3.76 มาก	3.71 มาก

จากตารางที่ 16 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับวิชาชีพตรวจสอบประเภทต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อยปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงเนื่องในระดับงบการเงิน ดังนี้

1. ความน่าเชื่อถือ ความซื่อสัตย์สุจริตและทัศนคติของผู้บริหารในการบริหารงานและการจัดทำงบการเงิน เช่น ผู้บริหารมีทัศนคติในทางลบต่อการจัดทำงบการเงินอาจสั่งให้มีการจัดทำงบการเงินที่บิดเบือนจากความเป็นจริง มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 4.15 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร

และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

2. ประสบการณ์และความรู้ของผู้บริหาร การเปลี่ยนผู้บริหารในระหว่างงวดอาจส่งผลกระทบต่อการจัดทำงบการเงิน มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.47 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

3. แรงกดดันที่ผิดปกติดังกล่าวต่อผู้บริหาร เช่น กิจการตกอยู่ในสถานการณ์ที่มีผลการดำเนินงานล้มเหลว หรือผู้บริหารของกิจการได้รับผลตอบแทนโดยมีเงื่อนไขขึ้นอยู่กับกำไรสุทธิหรือรายได้ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.81 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

4. ลักษณะทางธุรกิจของกิจการ ลักษณะของผลิตภัณฑ์และการให้บริการ เช่น กิจการที่ผลิตสินค้าที่เป็นไปตามสมัยนิยมอาจมีความเสี่ยงที่สินค้าจะเกิดความล้าสมัย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.55 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

5. ปัจจัยซึ่งกระทบต่ออุตสาหกรรมที่กิจการดำเนินอยู่ เช่น สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงของอัตราภาษีอากร การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สภาพการแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีและความต้องการของลูกค้า มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.52 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับวิชาชีพตรวจสอบประเภทต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่องในระดับของยอดคงเหลือในบัญชีและประเภทรายการ ดังนี้

1. ความซับซ้อนของรายการและเหตุการณ์อื่นที่ต้องใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญ หรือบัญชีที่ต้องอาศัยการประมาณการและดุลยพินิจในการกำหนดยอดคงเหลือ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.55 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

2. ความเป็นไปได้ที่สินทรัพย์จะสูญหายหรือถูกขักขอก โดยเฉพาะสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงและเคลื่อนย้ายได้ง่าย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.70 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

3. รายการผิดปกติและซับซ้อน รายการที่ไม่ผ่านการประมวลผลตามปกติ โดยเฉพาะรายการที่เกิดขึ้น ณ วันสิ้นงวดหรือใกล้วันสิ้นงวด มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.93 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.71 ซึ่งให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 17 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม	ระดับความสำคัญ					รวม	ค่าเฉลี่ย แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. กิจการมีการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ	33 (13.20)	138 (55.20)	66 (26.40)	10 (4.00)	3 (1.20)	250 (100.00)	3.75 มาก
2. กิจการมีการจัดทำบัญชียอดเงินฝากธนาคาร	39 (15.60)	120 (48.00)	68 (27.20)	18 (7.20)	5 (2.00)	250 (100.00)	3.68 มาก
3. กิจการมีการแบ่งแยกหน้าที่กันอย่างเหมาะสม	35 (14.00)	121 (48.40)	67 (26.80)	23 (9.20)	4 (1.60)	250 (100.00)	3.64 มาก
4. กิจการมีการอนุมัติรายการต่าง ๆ โดยผู้มีอำนาจ	48 (19.20)	135 (54.00)	49 (19.60)	14 (5.60)	4 (1.60)	250 (100.00)	3.84 มาก
5. กิจการมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาเงินสด	37 (14.80)	118 (47.20)	76 (30.40)	13 (5.20)	6 (2.40)	250 (100.00)	3.67 มาก
6. กิจการมีการออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่ได้รับเงิน	52 (20.80)	139 (55.60)	45 (18.00)	12 (4.80)	2 (0.80)	250 (100.00)	3.91 มาก
7. กิจการมีเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีและมีการเก็บรักษาเอกสารอย่างเหมาะสม	63 (25.20)	130 (52.00)	47 (18.80)	7 (2.80)	3 (1.20)	250 (100.00)	3.97 มาก
8. กิจการมีการบันทึกบัญชีในสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นและบัญชีแยกประเภท	60 (24.00)	125 (50.00)	48 (19.20)	13 (5.20)	4 (1.60)	250 (100.00)	3.90 มาก
9. กิจการมีการเปรียบเทียบยอดรวมบัญชีย่อยกับบัญชีคุมยอด	53 (21.20)	124 (49.60)	58 (23.20)	10 (4.00)	5 (2.00)	250 (100.00)	3.84 มาก
10. กิจการมีการตรวจนับสินทรัพย์กับทะเบียนคุมเป็นครั้งคราว	25 (10.00)	114 (45.60)	83 (33.20)	24 (9.60)	4 (1.60)	250 (100.00)	3.53 มาก
11. กิจการมีการจัดเก็บสินค้าและสินทรัพย์อย่างเหมาะสม	30 (12.00)	129 (51.60)	73 (29.20)	14 (5.60)	4 (1.60)	250 (100.00)	3.67 มาก
12. กิจการมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือแนวทางปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	26 (10.40)	73 (29.20)	94 (37.60)	47 (18.80)	10 (4.00)	250 (100.00)	3.23 ปานกลาง
13. กิจการมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ	64 (25.60)	113 (45.20)	40 (16.00)	26 (10.40)	7 (2.80)	250 (100.00)	3.80 มาก

ตารางที่ 17 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม (ต่อ)

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม	ระดับความสำคัญ					รวม	ค่าเฉลี่ย แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
14. กิจกรรมมีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้อย่างสม่ำเสมอ	51 (20.40)	119 (47.60)	47 (18.80)	27 (10.80)	6 (2.40)	250 (100.00)	3.73 มาก
ค่าเฉลี่ยรวม							3.73 มาก

จากตารางที่ 17 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อการที่กิจการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 55.20 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 26.40 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานของกิจการ เท่ากับ 3.75 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อการจัดทำบัญชีเงินฝากธนาคารของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 48.00 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.20 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อการจัดทำบัญชีเงินฝากธนาคารของกิจการ เท่ากับ 3.68 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อการแบ่งแยกหน้าที่กันอย่างเหมาะสมของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 48.40 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 26.80 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อการแบ่งแยกหน้าที่กันอย่างเหมาะสม เท่ากับ 3.64 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

4. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อการอนุมัติรายการต่าง ๆ โดยผู้มีอำนาจของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 54.00 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 19.60 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อการอนุมัติรายการต่าง ๆ โดยผู้มีอำนาจ เท่ากับ 3.84 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

5. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อการกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาเงินสดของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 47.20 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 30.40 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อการกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาเงินสด เท่ากับ 3.67 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

6. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อการออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่ได้รับเงินของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 55.60 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.80 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อการออกใบเสร็จรับเงินของกิจการ เท่ากับ 3.91 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

7. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อการมีเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีและเก็บรักษาเอกสารอย่างเหมาะสมของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.20 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อการมีเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีและเก็บรักษาเอกสารอย่างเหมาะสม เท่ากับ 3.97 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

8. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อการบันทึกบัญชีในสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นและบัญชีแยกประเภท คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.00 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อการบันทึกบัญชี เท่ากับ 3.90 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

9. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อการเปรียบเทียบยอดรวมบัญชีย่อยกับบัญชีคุมยอดของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 49.60 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 23.20 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อการเปรียบเทียบยอดรวมบัญชีย่อยกับบัญชีคุมยอด เท่ากับ 3.84 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

10. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อการตรวจนับสินทรัพย์กับทะเบียนคุมเป็นครั้งคราว คิดเป็นร้อยละ 45.60 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.20 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อการตรวจนับสินทรัพย์กับทะเบียนคุม เท่ากับ 3.53 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

11. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อการจัดเก็บสินค้าและสินทรัพย์อย่างเหมาะสมของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 51.60 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 29.20 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อการจัดเก็บสินค้าและสินทรัพย์อย่างเหมาะสม เท่ากับ 3.67 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

12. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลางต่อการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือแนวทางปฏิบัติงานอย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 37.60 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 29.20 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือแนวทางการปฏิบัติงาน เท่ากับ 3.23 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญปานกลาง

13. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อการมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 45.20 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.60 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพของกิจการ เท่ากับ 3.80 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

14. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้อย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 47.60 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.40 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน เท่ากับ 3.73 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

สรุปแล้วผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับมากต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.73 โดยให้ความสำคัญในระดับมากต่อปัจจัยเกี่ยวกับการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ การจัดทำบัญชีแยกเงินฝากธนาคาร การแบ่งแยกหน้าที่กันอย่างเหมาะสม การอนุมัติรายการต่าง ๆ โดยผู้มีอำนาจ การกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาเงินสด การออกไปเสิร์ฟรับเงินทุกครั้งที่ได้รับเงิน มีเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีและเก็บรักษาเอกสารอย่างเหมาะสม การบันทึกบัญชีในสมุดบันทึกการขายการขึ้นต้นและบัญชีแยกประเภท การเปรียบเทียบยอดรวมบัญชีย่อยกับบัญชีคุมยอด การตรวจนับสินทรัพย์กับทะเบียนคุมเป็นครั้งคราว การจัดเก็บสินค้าและสินทรัพย์อย่างเหมาะสม การมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ การปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้อย่างสม่ำเสมอ และให้ความสำคัญในระดับปานกลางต่อปัจจัยเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือแนวทางปฏิบัติงานอย่างชัดเจนของกิจการ

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุมจำแนกตามการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม	การปฏิบัติงานตรวจสอบ		รวม
	ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	ไม่ได้ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	
	ค่าเฉลี่ย แปลผล	ค่าเฉลี่ย แปลผล	
1. กิจการมีการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ	3.75 มาก	3.75 มาก	3.75 มาก
2. กิจการมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายนอกงบกลาง	3.63 มาก	3.72 มาก	3.68 มาก
3. กิจการมีการแบ่งแยกหน้าที่กันอย่างเหมาะสม	3.71 มาก	3.57 มาก	3.64 มาก
4. กิจการมีการอนุมัติรายการต่าง ๆ โดยผู้มีอำนาจ	3.85 มาก	3.83 มาก	3.84 มาก
5. กิจการมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาเงินสด	3.62 มาก	3.71 มาก	3.67 มาก
6. กิจการมีการออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่ได้รับเงิน	3.91 มาก	3.90 มาก	3.91 มาก
7. กิจการมีเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีและมีการเก็บรักษาเอกสารอย่างเหมาะสม	3.94 มาก	4.00 มาก	3.97 มาก
8. กิจการมีการบันทึกบัญชีในสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นและบัญชีแยกประเภท	4.02 มาก	3.78 มาก	3.90 มาก
9. กิจการมีการเปรียบเทียบยอดรวมบัญชีย่อยกับบัญชีคุมยอด	3.94 มาก	3.73 มาก	3.84 มาก
10. กิจการมีการตรวจนับสินทรัพย์กับทะเบียนคุมเป็นครั้งคราว	3.47 ปานกลาง	3.58 มาก	3.53 มาก
11. กิจการมีการจัดเก็บสินค้าและสินทรัพย์อย่างเหมาะสม	3.72 มาก	3.62 มาก	3.67 มาก
12. กิจการมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือแนวทางปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	3.17 ปานกลาง	3.29 ปานกลาง	3.23 ปานกลาง
13. กิจการมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ	3.72 มาก	3.87 มาก	3.80 มาก

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุมจำแนกตามการปฏิบัติงานตรวจสอบ (ต่อ)

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม	การปฏิบัติงานตรวจสอบ		รวม
	ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	ไม่ได้ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	
	ค่าเฉลี่ย แปลผล	ค่าเฉลี่ย แปลผล	
14. กิจการมีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้อย่าง สม่ำเสมอ	3.69 มาก	3.76 มาก	3.73 มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.73 มาก	3.72 มาก	3.73 มาก

จากตารางที่ 18 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม ดังนี้

1. กิจการมีการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.75 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

2. กิจการมีการจัดทำบัญชีรายชื่อยอดเงินฝากธนาคาร มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.68 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

3. กิจการมีการแบ่งแยกหน้าที่กันอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.64 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

4. กิจการมีการอนุมัติรายการต่าง ๆ โดยผู้มีอำนาจ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.84 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

5. กิจการมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาเงินสด มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.67 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

6. กิจการมีการออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่ได้รับเงิน มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.91 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

7. กิจการมีเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีและมีการเก็บรักษาเอกสารอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.97 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

8. กิจการมีการบันทึกบัญชีในสมุดบันทึกรายการขั้นต้นและบัญชีแยกประเภท มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.90 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

9. กิจการมีการเปรียบเทียบยอดรวมบัญชีย่อยกับบัญชีคุมยอด มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.84 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

10. กิจการมีการตรวจนับสินทรัพย์กับทะเบียนคุมเป็นครั้งคราว มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.53 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

11. กิจการมีการจัดเก็บสินค้าและสินทรัพย์อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.67 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

12. กิจการมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือแนวทางปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.23 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

13. กิจกรรมมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.80 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

14. กิจกรรมมีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้อย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.73 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.73 ซึ่งให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุมจำแนกตามใบอนุญาตเกี่ยวกับวิชาชีพตรวจสอบที่ได้รับ

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม	ใบอนุญาตที่ได้รับ		รวม
	ได้รับเฉพาะ ใบอนุญาตผู้สอบ บัญชีภาษีอากร	ได้รับใบอนุญาต ผู้สอบบัญชีภาษี อากรและ ใบอนุญาตอื่น	
	ค่าเฉลี่ย แปลผล	ค่าเฉลี่ย แปลผล	
1. กิจการมีการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ	3.87 มาก	3.62 มาก	3.75 มาก
2. กิจการมีการจัดทำบัญชียอดเงินฝากธนาคาร	3.76 มาก	3.60 มาก	3.68 มาก
3. กิจการมีการแบ่งแยกหน้าที่กันอย่างเหมาะสม	3.59 มาก	3.68 มาก	3.64 มาก
4. กิจการมีการอนุมัติรายการต่าง ๆ โดยผู้มีอำนาจ	3.85 มาก	3.83 มาก	3.84 มาก
5. กิจการมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาเงินสด	3.74 มาก	3.59 มาก	3.67 มาก
6. กิจการมีการออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่ได้รับเงิน	3.91 มาก	3.91 มาก	3.91 มาก
7. กิจการมีเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีและมีการเก็บรักษาเอกสารอย่างเหมาะสม	4.00 มาก	3.93 มาก	3.97 มาก
8. กิจการมีการบันทึกบัญชีในสมุดบันทึกรายการขั้นต้นและบัญชีแยกประเภท	3.87 มาก	3.92 มาก	3.90 มาก
9. กิจการมีการเปรียบเทียบยอดรวมบัญชีย่อยกับบัญชีคุมยอด	3.79 มาก	3.89 มาก	3.84 มาก
10. กิจการมีการตรวจนับสินทรัพย์กับทะเบียนคุมเป็นครั้งคราว	3.60 มาก	3.45 ปานกลาง	3.53 มาก
11. กิจการมีการจัดเก็บสินค้าและสินทรัพย์อย่างเหมาะสม	3.72 มาก	3.62 มาก	3.67 มาก
12. กิจการมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือแนวทางปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	3.31 ปานกลาง	3.15 ปานกลาง	3.23 ปานกลาง

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุมจำแนกตามใบอนุญาตเกี่ยวกับวิชาชีพตรวจสอบที่ได้รับ (ต่อ)

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม	ใบอนุญาตที่ได้รับ		รวม
	ได้รับเฉพาะ ใบอนุญาตผู้สอบ บัญชีภาษีอากร	ได้รับใบอนุญาต ผู้สอบบัญชีภาษี อากรและ ใบอนุญาตอื่น	
	ค่าเฉลี่ย แปลผล	ค่าเฉลี่ย แปลผล	
13. กิจการมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ	3.92 มาก	3.68 มาก	3.80 มาก
14. กิจการมีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้อย่าง สม่ำเสมอ	3.76 มาก	3.69 มาก	3.73 มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.76 มาก	3.69 มาก	3.73 มาก

จากตารางที่ 19 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับวิชาชีพตรวจสอบประเภทต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม ดังนี้

1. กิจการมีการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.75 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

2. กิจการมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.68 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

3. กิจการมีการแบ่งแยกหน้าที่กันอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.64 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

4. กิจการมีการอนุมัติรายการต่าง ๆ โดยผู้มีอำนาจ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.84 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

5. กิจการมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาเงินสด มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.67 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

6. กิจการมีการออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่ได้รับเงิน มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.91 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

7. กิจการมีเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีและมีการเก็บรักษาเอกสารอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.97 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

8. กิจการมีการบันทึกบัญชีในสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นและบัญชีแยกประเภท มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.90 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

9. กิจการมีการเปรียบเทียบยอดรวมบัญชีย่อยกับบัญชีคุมยอด มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.84 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

10. กิจการมีการตรวจนับสินทรัพย์กับทะเบียนคุมเป็นครั้งคราว มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.53 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

11. กิจกรรมมีการจัดเก็บสินค้าและสินทรัพย์อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.67 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

12. กิจกรรมมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือแนวทางปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.23 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

13. กิจกรรมมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.80 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

14. กิจกรรมมีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้อย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.73 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.73 ซึ่งให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 20 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ	ระดับความสำคัญ					รวม	ค่าเฉลี่ยแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. สามารถตรวจสอบรายการบัญชีรับ-จ่าย บัญชีซื้อ-ขาย และเรื่องอื่น ๆ ที่มีรายการเป็นจำนวนมากได้โดยเลือกรายการอย่างน้อย 20 รายการของแต่ละบัญชี	45 (18.00)	139 (55.60)	56 (22.40)	8 (3.20)	2 (0.80)	250 (100.00)	3.87 มาก
2. สามารถตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ได้ทุกรายการ	44 (17.60)	146 (58.40)	46 (18.40)	10 (4.00)	4 (1.60)	250 (100.00)	3.86 มาก
3. สามารถขอข้อมูลจากธนาคารได้ทุกรายการ	62 (24.80)	129 (51.60)	43 (17.20)	12 (4.80)	4 (1.60)	250 (100.00)	3.93 มาก
4. สามารถยื่นยันยอดลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ โดยยื่นยันยอดเจ้าหนี้หรือลูกหนี้รวมมูลค่าหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าหนี้ทั้งหมด	41 (16.40)	120 (48.00)	73 (29.20)	14 (5.60)	2 (0.80)	250 (100.00)	3.74 มาก
5. สามารถยื่นยันการออกไปกำกับภาษี โดยยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซึ่งฉบับที่มีมูลค่าสูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ	47 (18.80)	114 (45.60)	68 (27.20)	18 (7.20)	3 (1.20)	250 (100.00)	3.74 มาก
6. สามารถเข้าสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ โดยสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือรวมมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าสินค้าคงเหลือทั้งหมด	40 (16.00)	123 (49.20)	69 (27.60)	16 (6.40)	2 (0.80)	250 (100.00)	3.73 มาก
7. สามารถทำการตรวจสอบได้ทุกรายการในกรณีที่รายการบัญชีที่จะทดสอบมีจำนวนน้อยและมีสาระสำคัญค่อนข้างมาก	52 (20.80)	128 (51.20)	54 (21.60)	14 (5.60)	2 (0.80)	250 (100.00)	3.86 มาก
8. สามารถทำการประเมินความเหมาะสมของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญได้	15 (6.00)	94 (37.60)	107 (42.80)	29 (11.60)	5 (2.00)	250 (100.00)	3.34 ปานกลาง
9. สามารถทำการประเมินความเหมาะสมของประมาณการต่าง ๆ ที่กิจการบันทึกบัญชีไว้	16 (6.40)	103 (41.20)	104 (41.60)	21 (8.40)	6 (2.40)	250 (100.00)	3.41 ปานกลาง
10. สามารถทดสอบการคำนวณ เช่น คำนวณดอกเบี้ยคำนวณค่าเสื่อมราคา	43 (17.20)	112 (44.80)	79 (31.60)	11 (4.40)	5 (2.00)	250 (100.00)	3.71 มาก

ตารางที่ 20 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ (ต่อ)

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ	ระดับความสำคัญ					รวม	ค่าเฉลี่ย แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
11. สามารถตรวจสอบว่างบการเงินจัดทำขึ้นตรงตาม สมุดบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี	77 (30.80)	127 (50.80)	35 (14.00)	9 (3.60)	2 (0.80)	250 (100.00)	4.07 มาก
12. สามารถตรวจสอบว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นตาม หลักการบัญชี มาตรฐานการบัญชี หรือวิธีปฏิบัติทางการ บัญชีที่รับรองทั่วไป	79 (31.60)	124 (49.60)	35 (14.00)	9 (3.60)	3 (1.20)	250 (100.00)	4.07 มาก
13. สามารถตรวจสอบได้ว่าเอกสารประกอบการลงบัญชี เป็นเอกสารของรายการที่เกิดขึ้นจริง ถูกต้อง เชื่อถือได้ และเกี่ยวข้องกับกิจการ	90 (36.00)	121 (48.40)	28 (11.20)	8 (3.20)	3 (1.20)	250 (100.00)	4.15 มาก
14. สามารถตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิและขาด ทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสีย ภาษีอากร	96 (38.40)	118 (47.20)	25 (10.00)	8 (3.20)	3 (1.20)	250 (100.00)	4.18 มาก
15. สามารถตรวจสอบการจัดทำบัญชีพิเศษของกิจการที่ กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากร โดยทำการทดสอบราย การในบัญชีพิเศษไม่น้อยกว่า 20 รายการ	39 (15.60)	107 (42.80)	87 (34.80)	15 (6.00)	2 (0.80)	250 (100.00)	3.66 มาก
16. สามารถทดสอบรายการในแบบแจ้งข้อความของผู้ เป็นหุ้นส่วนตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.50)	63 (25.20)	108 (43.20)	67 (26.80)	9 (3.60)	3 (1.20)	250 (100.00)	3.88 มาก
17. สามารถสรุปความเห็นจากผลการตรวจสอบของผู้ ตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม	79 (31.60)	127 (50.80)	34 (13.60)	8 (3.20)	2 (0.80)	250 (100.00)	4.09 มาก
ค่าเฉลี่ยรวม							3.84 มาก

จากตารางที่ 20 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการตรวจสอบรายการบัญชีรับ-จ่าย บัญชีซื้อ-ขาย และเรื่องอื่น ๆ ที่มีรายการเป็นจำนวนมากได้ โดยเลือกรายการอย่างน้อย 20 รายการของแต่ละบัญชี คิดเป็นร้อยละ 55.60 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 22.40 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการตรวจสอบรายการบัญชีรับ-จ่าย บัญชีซื้อ-ขาย และเรื่องอื่น ๆ ที่มีรายการเป็นจำนวนมากได้ เท่ากับ 3.87 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ได้ทุกรายการ คิดเป็นร้อยละ 58.40 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.40 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ได้ เท่ากับ 3.86 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการขอข้อมูลจากธนาคารได้ทุกรายการ คิดเป็นร้อยละ 51.60 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.80 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการขอข้อมูลจากธนาคาร เท่ากับ 3.93 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

4. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการยืนยันยอดลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ โดยยืนยันยอดเจ้าหนี้หรือลูกหนี้รวมมูลค่าหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าหนี้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 48.00 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 29.20 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการยืนยันยอดลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ เท่ากับ 3.74 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

5. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการยืนยันการออกไปกำกับภาษี โดยยืนยันการออกไปกำกับภาษีซึ่งฉบับที่มีมูลค่าสูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ คิดเป็นร้อยละ 45.60 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.20 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการยืนยันการออกไปกำกับภาษีซื้อ เท่ากับ 3.74 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

6. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการเข้าสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ โดยสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือรวมมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าสินค้าคงเหลือทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 49.20 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับ

ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.60 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการเข้าสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ เท่ากับ 3.73 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

7. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการตรวจสอบได้ทุกรายการในกรณีที่รายการบัญชีที่จะทดสอบมีจำนวนน้อยและมีสาระสำคัญค่อนข้างมาก คิดเป็นร้อยละ 51.20 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.60 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการตรวจสอบได้ทุกรายการในกรณีที่รายการบัญชีที่จะทดสอบมีจำนวนน้อยและมีสาระสำคัญค่อนข้างมาก เท่ากับ 3.86 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

8. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลางต่อความสามารถในการประเมินความเหมาะสมของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญได้ คิดเป็นร้อยละ 42.80 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 37.60 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการประเมินความเหมาะสมของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ เท่ากับ 3.34 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญปานกลาง

9. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลางต่อความสามารถในการประเมินความเหมาะสมของประมาณการต่าง ๆ ที่กิจการบันทึกบัญชีไว้ คิดเป็นร้อยละ 41.60 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 41.20 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการประเมินความเหมาะสมของประมาณการต่าง ๆ ที่กิจการบันทึกบัญชีไว้ เท่ากับ 3.41 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญปานกลาง

10. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการทดสอบการคำนวณ เช่น คำนวณดอกเบี้ย คำนวณค่าเสื่อมราคา คิดเป็นร้อยละ 44.80 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.60 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการทดสอบการคำนวณ เท่ากับ 3.71 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

11. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการตรวจสอบว่างบการเงินจัดทำขึ้นตรงตามสมุดบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี คิดเป็นร้อยละ 50.80 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.80 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการตรวจสอบว่างบการเงินจัดทำขึ้นตรงตามสมุดบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี เท่ากับ 4.07 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

12. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการตรวจสอบว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชี มาตรฐานการบัญชี หรือวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 49.60 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็น

ร้อยละ 31.60 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการตรวจสอบว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชี มาตรฐานการบัญชี หรือวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไป เท่ากับ 4.07 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

13. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการตรวจสอบว่าเอกสารประกอบการลงบัญชี เป็นเอกสารของรายการที่เกิดขึ้นจริง ถูกต้อง เชื่อถือได้ และเกี่ยวข้องกับกิจการ คิดเป็นร้อยละ 48.40 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.00 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการตรวจสอบเอกสารประกอบการลงบัญชี เท่ากับ 4.15 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

14. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร คิดเป็นร้อยละ 47.20 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.40 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิ เท่ากับ 4.18 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

15. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการตรวจสอบการจัดทำบัญชีพิเศษของกิจการที่กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากร โดยทำการทดสอบรายการในบัญชีพิเศษไม่น้อยกว่า 20 รายการ คิดเป็นร้อยละ 42.80 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.80 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการตรวจสอบการจัดทำบัญชีพิเศษ เท่ากับ 3.66 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

16. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการทดสอบรายการในแบบแจ้งข้อความของผู้เป็นหุ้นส่วนตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.50) คิดเป็นร้อยละ 43.20 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 26.80 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการทดสอบรายการตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.50) เท่ากับ 3.88 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

17. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากต่อความสามารถในการสรุปความเห็นจากผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 50.80 รองลงมาให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.60 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่มีต่อความสามารถในการสรุปความเห็นจากผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม เท่ากับ 4.09 ซึ่งอยู่ในระดับสำคัญมาก

สรุปแล้วผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับมากต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.84 โดยให้

ความสำคัญในระดับมากต่อปัจจัยเกี่ยวกับความสามารถในการตรวจสอบรายการบัญชีรับ-จ่าย บัญชีซื้อ-ขาย และเรื่องอื่น ๆ ที่มีรายการเป็นจำนวนมากได้ ตรวจสอบเอกสารสิทธิได้ทุกรายการ การขอข้อมูลจากธนาคารได้ทุกรายการ สามารถยืนยันยอดลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ ยืนยันการออกใบกำกับภาษีซื้อ การเข้าสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ สามารถทำการตรวจสอบได้ทุก รายการในกรณีที่รายการบัญชีที่จะทดสอบมีจำนวนน้อยและมีสาระสำคัญค่อนข้างมาก การ ทดสอบการคำนวณ การตรวจสอบว่างบการเงินจัดทำขึ้นตรงตามสมุดบัญชีและเอกสาร ประกอบการลงบัญชี ตรวจสอบว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชี มาตรฐานการบัญชี หรือวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไป ตรวจสอบว่าเอกสารประกอบการลงบัญชี เป็นเอกสาร ของรายการที่เกิดขึ้นจริง ถูกต้อง เชื่อถือได้ และเกี่ยวข้องกับกิจการ ตรวจสอบการปรับปรุงกำไร สุทธิและขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร ตรวจสอบการ จัดทำบัญชีพิเศษของกิจการที่กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากร ทดสอบรายการในแบบแจ้งข้อความ ของผู้เป็นหุ้นส่วนตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.50) สามารถสรุปความเห็นจาก ผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม และให้ความสำคัญในระดับปานกลางต่อปัจจัย เกี่ยวกับความสามารถในการประเมินความเหมาะสมของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ และการประเมิน ความเหมาะสมของประมาณการต่าง ๆ ที่กิจการบันทึกบัญชีไว้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมิน
ความเสี่ยงจากการตรวจสอบจำแนกตามการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ	การปฏิบัติงานตรวจสอบ		รวม
	ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	ไม่ได้ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	
	ค่าเฉลี่ย แปลผล	ค่าเฉลี่ย แปลผล	
1. สามารถตรวจสอบรายการบัญชีรับ-จ่าย บัญชีซื้อ-ขาย และเรื่อง อื่นๆ ที่มีรายการเป็นจำนวนมากได้โดยเลือกรายการอย่างน้อย 20 ราย การของแต่ละบัญชี	3.96 มาก	3.77 มาก	3.87 มาก
2. สามารถตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ได้ทุกรายการ	4.00 มาก	3.72 มาก	3.86 มาก
3. สามารถขอข้อมูลจากธนาคารได้ทุกรายการ	4.11 มาก	3.75 มาก	3.93 มาก
4. สามารถยื่นยันยอดลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ โดยยื่นยันยอดเจ้าหนี้หรือ ลูกหนี้รวมมูลค่าหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าหนี้ทั้งหมด	3.83 มาก	3.65 มาก	3.74 มาก
5. สามารถยื่นยันการออกใบกำกับภาษี โดยยื่นยันการออกใบกำกับ ภาษีซื้อฉบับที่มีมูลค่าสูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ	3.74 มาก	3.74 มาก	3.74 มาก
6. สามารถเข้าสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ โดยสังเกตการณ์ ตรวจนับสินค้าคงเหลือรวมมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าสินค้า คงเหลือทั้งหมด	3.73 มาก	3.73 มาก	3.73 มาก
7. สามารถทำการตรวจสอบได้ทุกรายการในกรณีที่รายการบัญชีที่จะ ทดสอบมีจำนวนน้อยและมีสาระสำคัญค่อนข้างมาก	3.90 มาก	3.81 มาก	3.86 มาก
8. สามารถทำการประเมินความเหมาะสมของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ได้	3.33 ปานกลาง	3.34 ปานกลาง	3.34 ปานกลาง
9. สามารถทำการประเมินความเหมาะสมของประมาณการต่างๆ ที่ กิจการบันทึกบัญชีไว้	3.44 ปานกลาง	3.38 ปานกลาง	3.41 ปานกลาง
10. สามารถทดสอบการคำนวณ เช่น คำนวณดอกเบี้ย คำนวณค่า เสื่อมราคา	3.95 มาก	3.47 ปานกลาง	3.71 มาก
11. สามารถตรวจสอบว่างบการเงินจัดทำขึ้นตรงตามสมุดบัญชีและ เอกสารประกอบการลงบัญชี	4.20 มาก	3.93 มาก	4.07 มาก
12. สามารถตรวจสอบว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชี มาตรฐานการบัญชี หรือวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไป	4.17 มาก	3.96 มาก	4.07 มาก

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบจำแนกตามการปฏิบัติงานตรวจสอบ (ต่อ)

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ	การปฏิบัติงานตรวจสอบ		รวม
	ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	ไม่ได้ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ	
	ค่าเฉลี่ย แปลผล	ค่าเฉลี่ย แปลผล	
13. สามารถตรวจสอบได้ว่าเอกสารประกอบการลงบัญชี เป็นเอกสารของรายการที่เกิดขึ้นจริง ถูกต้อง เชื่อถือได้และเกี่ยวข้องกับกิจการ	4.25 มาก	4.04 มาก	4.15 มาก
14. สามารถตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร	4.30 มาก	4.05 มาก	4.18 มาก
15. สามารถตรวจสอบการจัดทำบัญชีพิเศษของกิจการที่กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากร โดยทำการทดสอบรายการในบัญชีพิเศษไม่น้อยกว่า 20 รายการ	3.74 มาก	3.58 มาก	3.66 มาก
16. สามารถทดสอบรายการในแบบแจ้งข้อความของผู้เป็นหุ้นส่วนตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล(ภ.ง.ด.50)	3.94 มาก	3.82 มาก	3.88 มาก
17. สามารถสรุปความเห็นจากผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม	4.27 มาก	3.90 มาก	4.09 มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.93 มาก	3.74 มาก	3.84 มาก

จากตารางที่ 21 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ ดังนี้

1. สามารถตรวจสอบรายการบัญชีรับ-จ่าย บัญชีซื้อ-ขาย และเรื่องอื่นๆ ที่มีรายการเป็นจำนวนมากได้โดยเลือกรายการอย่างน้อย 20 รายการของแต่ละบัญชี มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.87 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

2. สามารถตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ได้ทุกรายการ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.86 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

3. สามารถขอข้อมูลจากธนาคารได้ทุกรายการ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.93 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

4. สามารถยื่นข้อคัดค้านหรือเจ้าหน้าที่ โดยยื่นข้อคัดค้านหรือลูกหนี้รวมมูลค่าหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าหนี้ทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.74 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

5. สามารถยื่นขออนุมัติการออกไปกำกับภาษี โดยยื่นขออนุมัติการออกไปกำกับภาษีซึ่งฉบับที่มีมูลค่าสูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.74 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

6. สามารถเข้าสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ โดยสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือรวมมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าสินค้าคงเหลือทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.73 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

7. สามารถทำการตรวจสอบได้ทุกรายการในกรณีที่รายการบัญชีที่จะทดสอบมีจำนวนน้อยและมีสาระสำคัญค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.86 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

8. สามารถทำการประเมินความเหมาะสมของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญได้ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.34 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

9. สามารถทำการประเมินความเหมาะสมของประมาณการต่าง ๆ ที่กิจการบันทึกบัญชีไว้ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.41 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

10. สามารถทดสอบการคำนวณ เช่น คำนวณดอกเบี้ย คำนวณค่าเสื่อมราคา มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.71 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

11. สามารถตรวจสอบว่างบการเงินจัดทำขึ้นตรงตามสมุดบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 4.07 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

12. สามารถตรวจสอบว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชี มาตรฐานการบัญชี หรือวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 4.07 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

13. สามารถตรวจสอบได้ว่าเอกสารประกอบการลงบัญชี เป็นเอกสารของรายการที่เกิดขึ้นจริง ถูกต้อง เชื่อถือได้และเกี่ยวข้องกับกิจการ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 4.15 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

14. สามารถตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 4.18 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

15. สามารถตรวจสอบการจัดทำบัญชีพิเศษของกิจการที่กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากร โดยทำการทดสอบรายการในบัญชีพิเศษไม่น้อยกว่า 20 รายการ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.66 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

16. สามารถทดสอบรายการในแบบแจ้งข้อความของผู้เป็นหุ้นส่วนตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.50) มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.88 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

17. สามารถสรุปความเห็นจากผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 4.09 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.84 ซึ่งให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการปฏิบัติงานตรวจสอบและที่ไม่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบจำแนกตามใบอนุญาตเกี่ยวกับวิชาชีพตรวจสอบที่ได้รับ

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ	ใบอนุญาตที่ได้รับ		รวม
	ได้รับเฉพาะ ใบอนุญาตผู้สอบ บัญชีภาษีอากร	ได้รับใบอนุญาต ผู้สอบบัญชีภาษี อากรและ ใบอนุญาตอื่น	
	ค่าเฉลี่ย แปลผล	ค่าเฉลี่ย แปลผล	
1. สามารถตรวจสอบรายการบัญชีรับ-จ่าย บัญชีซื้อ-ขาย และเรื่อง อื่นๆ ที่มีรายการเป็นจำนวนมากได้โดยเลือกรายการอย่างน้อย 20 ราย การของแต่ละบัญชี	3.91 มาก	3.82 มาก	3.87 มาก
2. สามารถตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ได้ทุกรายการ	3.79 มาก	3.93 มาก	3.86 มาก
3. สามารถขอข้อมูลจากธนาคารได้ทุกรายการ	3.82 มาก	4.03 มาก	3.93 มาก
4. สามารถยื่นยันยอดลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ โดยยื่นยันยอดเจ้าหนี้หรือ ลูกหนี้รวมมูลค่าหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าหนี้ทั้งหมด	3.66 มาก	3.81 มาก	3.74 มาก
5. สามารถยื่นยันการออกไปกำกับภาษี โดยยื่นยันการออกไปกำกับ ภาษีซื้อฉบับที่มีมูลค่าสูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ	3.67 มาก	3.80 มาก	3.74 มาก
6. สามารถเข้าสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ โดยสังเกต การณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือรวมมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่า สินค้าคงเหลือทั้งหมด	3.66 มาก	3.79 มาก	3.73 มาก
7. สามารถทำการตรวจสอบได้ทุกรายการในกรณีที่รายการบัญชีที่ จะทดสอบมีจำนวนน้อยและมีสาระสำคัญค่อนข้างมาก	3.76 มาก	3.96 มาก	3.86 มาก
8. สามารถทำการประเมินความเหมาะสมของค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ได้	3.28 ปานกลาง	3.39 ปานกลาง	3.34 ปานกลาง
9. สามารถทำการประเมินความเหมาะสมของประมาณการต่าง ๆ ที่ กิจการบันทึกบัญชีไว้	3.33 ปานกลาง	3.48 ปานกลาง	3.41 ปานกลาง
10. สามารถทดสอบการคำนวณ เช่น คำนวณดอกเบี้ย คำนวณค่า เสื่อมราคา	3.56 มาก	3.85 มาก	3.71 มาก
11. สามารถตรวจสอบว่างบการเงินจัดทำขึ้นตรงตามสมุดบัญชีและ เอกสารประกอบการลงบัญชี	3.96 มาก	4.17 มาก	4.07 มาก

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบจำแนกตามใบอนุญาตเกี่ยวกับวิชาชีพตรวจสอบที่ได้รับ (ต่อ)

ปัจจัยสำคัญที่นำมาใช้เป็น แนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ	ใบอนุญาตที่ได้รับ		รวม
	ได้รับเฉพาะ ใบอนุญาตผู้สอบ บัญชีภาษีอากร	ได้รับใบอนุญาต ผู้สอบบัญชีภาษี อากรและ ใบอนุญาตอื่น	
	ค่าเฉลี่ย แปลผล	ค่าเฉลี่ย แปลผล	
12. สามารถตรวจสอบว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชี มาตรฐานการบัญชี หรือวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไป	3.92 มาก	4.22 มาก	4.07 มาก
13. สามารถตรวจสอบได้ว่าเอกสารประกอบการลงบัญชี เป็น เอกสารของรายการที่เกิดขึ้นจริง ถูกต้อง เชื่อถือได้และเกี่ยวข้องกับ กิจการ	4.02 มาก	4.27 มาก	4.15 มาก
14. สามารถตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิทาง บัญชีเป็นกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร	4.10 มาก	4.26 มาก	4.18 มาก
15. สามารถตรวจสอบการจัดทำบัญชีพิเศษของกิจการที่กำหนดไว้ ตามประมวลรัษฎากร โดยทำการทดสอบรายการในบัญชีพิเศษไม่ น้อยกว่า 20 รายการ	3.63 มาก	3.69 มาก	3.66 มาก
16. สามารถทดสอบรายการในแบบแจ้งข้อความของผู้เป็นหุ้นส่วน ตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล(ภ.ง.ด.50)	3.78 มาก	3.98 มาก	3.88 มาก
17. สามารถสรุปความเห็นจากผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบได้ อย่างเหมาะสม	3.98 มาก	4.20 มาก	4.09 มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.76 มาก	3.92 มาก	3.84 มาก

จากตารางที่ 22 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับวิชาชีพตรวจสอบประเภทต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ ดังนี้

1. สามารถตรวจสอบรายการบัญชีรับ-จ่าย บัญชีซื้อ-ขาย และเรื่องอื่นๆ ที่มีรายการเป็นจำนวนมากได้โดยเลือกรายการอย่างน้อย 20 รายการของแต่ละบัญชี มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.87 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะ

ใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

2. สามารถตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ได้ทุกรายการ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.86 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

3. สามารถขอข้อมูลจากธนาคารได้ทุกรายการ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.93 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

4. สามารถยื่นยันยอดลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ โดยยื่นยันยอดเจ้าหนี้หรือลูกหนี้รวมมูลค่าหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าหนี้ทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.74 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

5. สามารถยื่นยันการออกไปกำกับภาษี โดยยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซื้อฉบับที่มีมูลค่าสูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.74 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

6. สามารถเข้าสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ โดยสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือรวมมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าสินค้าคงเหลือทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.73 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

7. สามารถทำการตรวจสอบได้ทุกรายการในกรณีที่รายการบัญชีที่จะทดสอบมีจำนวนน้อยและมีสาระสำคัญค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.86 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

8. สามารถทำการประเมินความเหมาะสมของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญได้ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.34 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

9. สามารถทำการประเมินความเหมาะสมของประมาณการต่าง ๆ ที่กิจการบันทึกบัญชีไว้ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.41 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

10. สามารถทดสอบการคำนวณ เช่น จำนวนดอกเบี้ย จำนวนค่าเสื่อมราคา มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.71 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

11. สามารถตรวจสอบว่างบการเงินจัดทำขึ้นตรงตามสมุดบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 4.07 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

12. สามารถตรวจสอบว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชี มาตรฐานการบัญชี หรือวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 4.07 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

13. สามารถตรวจสอบได้ว่าเอกสารประกอบการลงบัญชี เป็นเอกสารของรายการที่เกิดขึ้นจริง ถูกต้อง เชื่อถือได้และเกี่ยวข้องกับกิจการ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 4.15 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

14. สามารถตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 4.18 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร

และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

15. สามารถตรวจสอบการจัดทำบัญชีพิเศษของกิจการที่กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากร โดยทำการทดสอบรายการในบัญชีพิเศษไม่น้อยกว่า 20 รายการ มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.66 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

16. สามารถทดสอบรายการในแบบแจ้งข้อความของผู้เป็นหุ้นส่วนตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.50) มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.88 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

17. สามารถสรุปความเห็นจากผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 4.09 ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.84 ซึ่งให้ความสำคัญในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับเฉพาะใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร และที่ได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรและใบอนุญาตอื่นด้วย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 23 สรุปค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

แนวทางการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
การประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง	3.71	สำคัญมาก
การประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม	3.73	สำคัญมาก
การประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ	3.84	สำคัญมาก

จากตารางที่ 23 สามารถสรุปได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี โดยให้ความสำคัญต่อการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.84 อยู่ในระดับสำคัญมาก รองลงมาให้ความสำคัญต่อการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.73 อยู่ในระดับสำคัญมาก และให้ความสำคัญต่อการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่องเป็นลำดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญเท่ากับ 3.71 อยู่ในระดับสำคัญมาก

ปัจจัยสำคัญอื่นที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

ปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง คือ การถูกตรวจสอบจากหน่วยงานราชการและคดีความฟ้องร้อง นโยบายของรัฐบาล และสถานการณ์ราคาน้ำมัน ความสัมพันธ์และรายการระหว่างกันของหุ้นส่วน

ปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม คือ ความเพียงพอและเหมาะสมของจำนวนบุคลากรของกิจการ การข้ามขั้นตอนของระบบการควบคุมภายใน เช่น มีการลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คก่อนเมื่อผู้มีอำนาจต้องไปต่างประเทศ แล้วให้เจ้าหน้าที่การเงินระบุจำนวนเงินภายหลัง

ปัจจัยที่นำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบ คือ ความซับซ้อนและการประมวลของโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่กิจการใช้ การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินในเรื่องของรายการและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีต่อแนวทางการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

จากผลการศึกษาศาสามารถสรุปรายละเอียดของปัญหาและข้อเสนอแนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีต่อแนวทางการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ ดังนี้

1. ปัญหาในการขอขึ้นชั้นยอดใบกำกับภาษีซื้อ ซึ่งมีความยุ่งยากมากและต้องเสียเวลาในการเรียงข้อมูลทั้งหมดจากมากไปหาน้อย และเมื่อส่งไปแล้วไม่ได้รับการตอบกลับ ทำให้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นไม่คุ้มกับค่าสอบบัญชีที่ได้รับ และเป็นส่วนที่ไม่ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งตามมาตรฐานการสอบบัญชีได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการตรวจสอบที่มากพอและครอบคลุมแล้ว

2. เจ้าของกิจการและพนักงานขาดความรู้ความเข้าใจรวมถึงการไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ภาษีอากร การบันทึกบัญชี การสอบบัญชี อย่างแท้จริงทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือในการเข้าทำการตรวจสอบ ควรมีการให้ความรู้แก่เจ้าของกิจการและพนักงานให้มากขึ้นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3. กิจการไม่มีระบบการควบคุมภายในที่ดีเนื่องจากเป็นธุรกิจขนาดเล็ก เจ้าของคนเดียวหรือเป็นธุรกิจภายในครอบครัว ทำให้ไม่สามารถใช้วิธีการทดสอบการควบคุมภายในได้ต้องใช้วิธีตรวจสอบเนื้อหาสาระแทน